

Regionsfunktion:
RF Psykiatriske tilstande med komplicerende mental retardering
I alt 22-36 timer

Regionsfunktionens målgruppe
Funktion: Psykiatriske tilstande med komplicerende mental retardering, hvor udredning og/eller behandling er særlig vanskelig f.eks. pga. adfærdsproblemer eller kommunikative vanskeligheder.
Hoveddiagnose/bidiagnose: <u>Hoveddiagnoser:</u> Henvisningsårsagen vil typisk være kendt psykisk lidelse eller adfærdsmæssig forstyrrelse af en vis sværhedsgrad eller mistanke herom. <u>Bidiagnoser:</u> Kendt mental retardering (IQ under 70).
Symptomer herunder sværhedsgrad/kompleksitet: En generel kognitiv udviklingsforsinkelse svarende til området for mental retardering af lettere, moderat eller sværere grad, der vanskeliggør vurdering og behandling af komorbid psykopatologi og/eller adfærdsforstyrrelse af en vis kompleksitet og sværhedsgrad.
Kompliceret differentialdiagnostik: <ul style="list-style-type: none">
• Patienter med somatisk sygdom/tilstand
• Patienter med en misbrugsproblematik.
Svær komorbiditet: <ul style="list-style-type: none">
• Patienter med komplicerende somatisk sygdom, f.eks. epilepsi, syndrom, neurologisk lidelse, sansedeficits
• Patienter med et komorbidt misbrug
• Patienter med flere komorbide psykiatriske lidelser, herunder emotionelle eller adfærdsmæssige vanskeligheder, der evt. medfører, at patienten er svært testbar.
• Patienter uden sprog.
Behandlingsresistens: Når patienten ikke har vist symptomreduktion trods relevant pædagogisk støtte og aflastning samt eventuelt medicinsk behandling på hovedfunktionsniveau.
Risikopatienter: <ul style="list-style-type: none">
• Patienter med anden kulturel baggrund
• Ikke-danske talende patienter
• Patienter med utilstrækkelig psykosocial støtte
• Patienter der har været udsat for traumer og/eller overgreb.
Særlige patientgrupper: Patienter med somatisk komorbid sygdom, der kan spille ind i forhold til eventuelle medicinske behandlingstiltag.
Henvisningskriterier, herunder henvisende instanser

Henvisningskriterier:

Kendt eller mistanke om kompliceret psykisk lidelse eller udviklingsforstyrrelse hos en patient med en kendt mental retardering, hvor relevante pædagogiske tiltag i primær sektor eller behandlingstiltag på hovedfunktionsniveau ikke har vist sig tilstrækkelige til at opnå symptomreduktion.

Henvisende instanser:

- PPR/kommunale forvaltninger
- Pædiatere (ansat i sygehusafdeling eller i privat praksis)
- Privat praktiserende børne- og ungdomspsykiatere
- Praktiserende læger

Regionsfunktionens udrednings- og behandlingstilbud

	Indhold	Varighed
Udredning og diagnostik	<ul style="list-style-type: none"> • Indhente relevante oplysninger/undersøgelser i primær sektor • Anamneseoptagelse (udviklingsanamnese, somatik, psykosociale forhold, differentialdiagnostiske overvejelser og evt. psykiatrisk Komorbiditet) • Psykologisk vurdering (kognitive niveau samt evt. specifikke vanskeligheder) • Psykiatrisk vurdering af evt. komorbiditet til den kendte mentale retardering. <p>Instrumenter: ADOS, ADI, PSE, K-SADS, DAWBA, CY-BOCS, YGTS, SCID-II.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eventuelt psykologiske undersøgelser. • Miljøobservationer. • Legeobservationer. • Netværksmøder med kommunale samarbejdspartnere. 	12-22 timer
KRAM og somatisk undersøgelse	<ul style="list-style-type: none"> • KRAM-screening • Lægeundersøgelse, herunder evt. vurdering af somatisk komorbiditet i samarbejde med relevant somatisk speciale • Evt. blodprøver, EKG, EEG, CTC/MR-scanning cerebrum, genetisk undersøgelse. 	1,5 time
Behandling	Pædagogiske tiltag samt stillingtagen til behandling af psykiatrisk komorbiditet til den mentale retardering, herunder evt. medicinsk behandling samt overvejelser omkring egnethed til terapi afhængigt af sværhedsgraden af retarderingen og	>3 timer

	karakteren og omfanget af den psykiatriske komorbiditet.	
Psykoedukation	Der gives manualiseret psykoedukation til patient og forældre, individuelt og/eller i gruppe.	2-6 timer
Sociale foranstaltninger	Der tages evt. kontakt til forvaltningen med henblik på at koordinere indsatsen i forløbet.	0,5 time
Afslutning og evaluering	Tilbagelevering og evt. netværksmøde. Der gennemføres patienttilfredshedsundersøgelser.	3 timer
Kriterier for adskillelse mellem hovedfunktion og regionsfunktion	<p>Psykiatriske tilstande med komplicerende mental retardering varetages på regionsfunktionsniveau, når udredning og/eller behandling er <i>særlig vanskelig</i> pga. adfærdsproblemer eller kommunikative vanskeligheder.</p> <p>Adskillelsen mellem hovedfunktionsniveau og regionsfunktionsniveau defineres ud fra, hvorvidt et/flere af nedenstående kriterier er opfyldt jf. Sundhedsstyrelsens kriterier):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Samlet vurdering af patienten tilsiger, at patienten skal udredes eller behandles på regionsfunktionsniveau Og /eller 2. Patienten er diagnostisk uafklaret trods grundig klinisk udredning. Patienter der er diagnostisk uafklarede, henvises til den regionsfunktion, som bedst kan dække over patientens symptomer Og /eller 3. Der har været gennemført mindst 2 behandlingsforsøg efter gængs praksis med utilstrækkelig behandlingseffekt Og /eller 4. Patienten har en svær grad af psykiatrisk komorbiditet udover den mentale retardering. <p>Udredning og behandling varetages afhængig af den psykiatriske og evt. somatiske komorbiditet i tæt samarbejde med pædiatrien.</p>	

Senest opdateret den 14. februar 2017.